

Fer cua, el vici nacional

Cues que porten cua

En qualsevol moment, en qualsevol situació i pel motiu més insospitat et pots trobar amb una cua al teu davant. ¿Qui en té la culpa? ¿L'administració que no funciona o el ciutadà poc previsor? Per si de cas, espereu unes setmanes abans d'anar a veure *El silencio de los corderos*.

El dilluns dia 2 de juliol de 1990 la botiga El Barato, situada al carrer de Colom de València, posava a disposició dels seus clients una oferta insòlita. 1.500 articles, alguns valorats en 200.000

luxes han aconseguit garantir una atenció personalitzada al client. Però no han eliminat les cues.

Tampoc no s'han eliminat les cues de renovació del DNI. Renovar-se el carnet d'identitat vol dir forçosament perdre un

la porta. Quan arriba el segon, el primer se'n va a casa a dormir. El que acaba d'arribar també s'apunta a la llista i espera que arribi un tercer, i així successivament. A les nou del matí es forma la cua segons l'ordre de la llista, i així s'estalvien

o 300.000 pessetes i altres de barats, eren posats a la venda a preu únic: cinc pessetes. Era *el dia del duro*. Única condició, no comprar més de dos articles i, en qualsevol cas, només un d'ells podia ser dels més valorats. L'oferta d'El Barato, ara Arcman, va convocar una de les cues més llargues que mai s'han vist a València. I no pel nombre de persones, que en cap cas va passar de les 300, sinó per la seva durada. La gent, la majoria mestresses de casa, va fer cua a les portes de la botiga durant quaranta-vuit hores, des del migdia de divendres anterior.

I és que oferta i cua són paraules que van unides. A Barcelona, quan arriben les rebaixes, les millors botigues de roba han trobat un sistema per a evitar, si més no, les aglomeracions. Una vegada s'ha format la cua de rigor, es deixa entrar tants clients com dependents té la botiga a disposició del públic. Tan bon punt surt un client se'n deixa entrar un altre, i així successivament. Així, aquestes botigues de

matí a la feina, si més no a Barcelona. Els motius són diversos, però tots culpa de l'administració. Les comissaries de policia són, sovint, espais massa reduïts. No hi ha prou funcionaris atenent el públic i, a més, els tràmits es realitzen amb una lentitud exasperant. Per si fos poc, en un mateix espai es poden formar cues per renovar-se el passaport, cues d'estrangers intentant regularitzar la seva situació legal, i cues per fer denúncies. Algunes comissaries de Barcelona, més que comissaries s'haurien de dir *euamissaries*, especialment la de la plaça d'Espanya.

LA SOLUCIÓ DE BURJASSOT

On sembla que ho tenen mig solucionat és als pobles del cinturó de València. A Burjassot, per exemple, fan servir el següent sistema: el primer que arriba a la comissaria, normalment de matinada, apunta el seu nom i l'hora en què ha arribat en una llista que guarda el policia de

unes quantes hores d'espera. El més curiós és que en realitat no caldria tanta complicació, ja que normalment una hora abans de tancar ja s'han fet totes les renovacions.

BARÇA, BARÇA, BARÇA

Un altre carnet que implica cua és el del Barça. I en aquest cas és culpa de la gent. Dels més de 100.000 socis, un cinquanta per cent fan els tràmits mitjançant la seva entitat bancària, però els altres 50.000 passen per les taquilles del club. Habitualment la directiva obre un termini de vint dies per a fer efectives les renovacions, però la gran majoria de la gent no ho fa fins els tres últims dies. A més, alguns hi van una mica despistats i generen situacions curioses. "Recordo un dia que va venir un home —explica Isidre Ceder, cap de taquilles del Barça— dient que volia renovar el carnet. Ens va entregar el DNI i vam començar a buscar el seu nom

va la renovació perquè el meu passaport estava sota investigació. Vaig anar a parlar amb Josep Maria Huertas Clavería, periodista, que va publicar la notícia al diari. Els efectes van ser instantanis, perquè passats uns dies vaig rebre una trucada notificant-me que ja podia passar a buscar el meu passaport".

'GUIRIS' I CARTERISTES

Ja sigui amb el pont aeri, el cotxe, el metro o l'autobús, viatjar acostuma a ser sinònim de cua. Des dels històrics embussos a les carreteres que hem patit aquest estiu, passant per les cues per pagar el peatge de les autopistes, i seguint per la poc civilitzada cua de l'autobús. A Palma de Mallorca, a l'estiu, el bus de s'Arenal s'omple de *guiris*. La parada

litars de lleva han de sortir de maniobres a la Península. Hi ha una autèntica legió de soldadets obligats a esperar que la resta de passatgers civils hagin embarcat per poder fer-ho ells. Es allò que en diuen l'educació dels militars.

URGÈNCIES HISTÒRIQUES

Una manera infal·lible de trobar una cua és anar al banc a fer alguna gestió el dia que els jubilats van a cobrar la pensió. Gairebé tots hi van el primer dia del mes perquè es pensen que el que fa el banc és donar els diners en mà, i que si no hi van els perdran. Això els genera autèntica urgència. A més, un cop tenen els diners, comencen a repartir-los en diferents llibretes d'estalvi, comptes corrents i d'altres. Això vol dir que cada

arriben a fer cues d'una extensió equivalent a unes quantes illes de cases, per molt que la majoria de les vegades és el primer en arribar el que deixa les condicions emparaulades i s'endú el pis. En aquest cas, la culpa de la cua només la podem trobar en les implacables lleis de l'oferta i la demanda. La gent sap que trobar una ganga en el mercat immobiliari barceloní és molt difícil, i per això es llança a fer cues salvatges quan n'intueix una de possible. Qüestió de supervivència.

PERÒ, ¿PER QUÈ HI HA CUES?

El mal funcionament de l'administració —que, d'altra banda, constatem cada dia— no és l'única causa de les cues. Un sociòleg segur que ens parlaria d'una

també, i les cues són llargues. L'olor que se'n desprèn és peculiar, barreja de suors naturals i cremes bronzadores. Aquesta cua, a més, ha estat hàbilment aprofitada pels carteristes, que aquest estiu han fet l'agost entre la població estrangera. Des de Palma fins a la platja vas en autobús, però des de Barcelona, si no tens cotxe, has d'agafar el tren. I si ho fas, prepara't, sobretot a Sants-Estació. La cua et pot fer perdre el tren fàcilment. I aquest sí que és un cas clar de culpabilitat per part de Renfe. Poques taquilles, pocs empleats, i poques ganes de solucionar-ho. Clar que sempre pots traure el bitllet per la màquina automàtica, però només n'hi ha dues i encara s'hi formen cues més llargues. ¿Què costaria posar deu màquines automàtiques més, per exemple? I més tenint en compte que Sants-Estació passa per ser la principal estació de trens de la Barcelona Olímpica...

El port de Palma és també un focus important de cues. Sobretot quan els mi-

persona s'està quinze minuts fent operacions bancàries, la majoria estranyíssimes i/o incomprendibles. Segons ens explica un empleat de la Caixa de Pensions, quan ja fa estona que fan cua els clients manifesten el seu nerviosisme fent sorollets amb les claus, tossint, traient el cap per damunt l'espatlla del de davant o fent algun comentari en veu alta buscant la complicitat dels presents.

Una urgència més real és la dels que necessiten una farmàcia de guàrdia un diumenge a la tarda. N'hi ha poques, i el sistema és forçosament lent, perquè només hi ha una persona atenent el públic i perquè la compra s'ha de realitzar des del carrer. Això fàcilment genera cues en què es barregen pares a la recerca d'un medicament per als nans i drogaadictes necessitats d'una xeringa nova.

A Barcelona, els últims anys, s'ha creat un nou tipus de cua: la que es fa per visitar un pis posat a la venda mitjançant un anunci al diari. Els interessats

malfiança històrica de la població vers el funcionament de l'administració pública. Però aquesta desconfiança també es manifesta davant l'empresa privada. També ens parlaria d'un cert sentit del gregarisme —o del borreguisme— que tots devem portar dins i que fa que naturalment tendim a col·locar-nos un darrere l'altre, quan potser hi hauria solucions més intel·ligents. O potser ens dirà, segons de quina escola sigui, que la cua és senyal de civilització i d'una societat ordenada, i ens parlarà de Suïssa i dels països nòrdics.

Que quedi clara una cosa, però: no totes les cues es fan a disgust. N'hi ha un gènere que podríem anomenar cues voluntàries. ¿Què és una manifestació sinó una gran cua voluntàriament convocada, organitzada i realitzada? ¿I qui obliga els catòlics practicants a fer cua per combregar?

Eduard Voltas